

Leder: Antichrist, Carradine, Sarris

Det har været en begivenhedsrig periode inden for filmens verden siden sidste nummer af *16:9* udkom d. 16. april. Der har været en Cannes-festival og den danske premiere på Lars von Triers tankevækkende, morsomme, sørgelige, frastødende, dragende, grufulde, smukke mesterværk *Antichrist* (fig. 1). Vi bringer en artikel om filmen i septembernummeret, men *Antichrist* kunne fortjene et helt temanummer. Den vil sikkert komme til at afføde lange diskussioner i hjemmet, klasseværelset, filmtidsskrifter, eksamensopgaver og filmforskningen i mange år fremover.

Selv om Trier-feberen ikke har lagt sig endnu, så er der også andre emner, som har optaget medieverdenen i den senere tid – ikke mindst David Carradines død på Nai Lert Park Hotel i Thailand for knap to uger siden (fig. 2). Carradine blev 72 år, og de fleste husker ham nok bedst fra rollen som Bill i Quentin Tarantinos *Kill Bill vol. 1* (2003) og *Kill Bill vol. 2* (2004). Om 'Bill has been killed', eller der er tale om selvmord eller et uheldigt udfald af såkaldt autoerotisk fatalitet (stranguleringssex) får vi måske aldrig et endegyldigt svar på. Uanset udfaldet af efterforskningen vil Carradines død sikkert være omgærdet af lige så meget mystik som den karakter, vi husker ham bedst for.

Afslutningsvist vil vi dog knytte et par ord til en begivenhed, som er hengået i stilhed. Eller rettere: den er i hvert fald ikke at finde på diverse *VIP gossip*-sider. Én af filmkritikkens *grand old men* er tilsyneladende blevet ramt af finanskrisen. Den legendariske Andrew Sarris blev d. 10. juni fyret fra sit faste job som anmelder på *The New York Observer* – sammen med en række andre medarbejdere på avisen i øvrigt. Ikke nogen større katastrofe kunne man måske indskyde: Sarris er trods alt 80 år, har stadig et underviserjob på Columbia University og vil sikkert kunne fortsætte som freelance-skribent for avisen (fig. 3). Sandt nok, men ikke desto mindre *signalerer* det enden på en æra for en kritiker, som besidder – eller i hvert fald besad – en række kvaliteter, som man savner blandt staben af avisanmeldere i vore dage. Hans kritiske virke gik ikke blot ud på at vurdere film, men konstituerede samtidig en teoretisk tilgang til mediet. Sarris er måske den sidste tilbageværende såkaldte teoretiker-kritiker, som skriver fra en avisjournalistisk base.

Sarris er imidlertid ikke en kold akademisk fisk. Tværtimod kan han være forbavsende åben, ærlig og personlig i sin skrivefacon.

Sarris er bedst kendt for at have udbredt auteurbegrebet i USA – altså den opfattelse at instruktøren er filmens kreative skaber. Flere af os har på et tidspunkt givetvis læst hans tidlige essay "Notes on the Auteur Theory" (1962). Sarris har senere medgivet, at betegnelsen auteur*teori* måske er misvisende - det mere polemisk anlagte *politique* bør i hvert fald medtænkes, for der var jo også tale om et holdningsbearbejdende indspark.

Derudover står Sarris' bog *The American Cinema: Directors and Directions 1929-1968* (1968) centralt. Ét er at omstrukturere opfattelsen af amerikansk filmhistorie fra udkigsposter i Frankrig eller England, men at gøre det fra egen andedam kræver sin mand. Sarris var imidlertid ikke kun en mand for den amerikanske film. I sin konstante tilgængelse af filmhistorien mødte Sarris også den smalle kunsthistorie med et åbent sind. Én af denne skribents favoritter er således en 1974-artikel fra *Film Comment* om Max Ophüls' sjældent set *La signora de tutti* (1934).

Som kritiker var han tilknyttet *The Village Voice* i næsten 30 år, før han

Fig. 1. *Antichrist* (2009). Foto: Zentropa

Fig. 2. David Carradine.

Fig. 3. Andrew Sarris. *The New York Observer* er i øvrigt også kendt for Candace Bushnells klumme, som *Sex and the City* er baseret på.

skiftede til *The New York Observer*, hvor han så har været i næsten 20 år! Ud fra et filmteoretisk perspektiv kan man have mange indvendinger mod Andrew Sarris' position, men blandt staben af filmkritikere er han et koryfæ, som man helst ikke ser 'smidt på gaden' på denne måde. Lad dette nummer være dedikeret til Andrew Sarris og kritikere af hans støbning.

[Udskriv denne artikel](#)

[Gem/åben denne artikel
som PDF](#)

[Gem/åben hele nummeret
som PDF](#)

16:9 - juni 2009 - 7. årgang - nummer 32

Udgives med støtte fra Det Danske Filminstitut samt Kulturministeriets bevilling til almenkulturelle tidsskrifter.
ISSN: 1603-5194. [Copyright](#) © 2002-09. Alle rettigheder reserveret.